

עירובין עה: (ש 8 מהסוף) עד עו: (המשנה)

ביאורי מושגים

הגיאומטריה של תקופת הגמרא: בזמן חז"ל לא חישובו במדויק את ההפרשים בין הצורות הגיאומטריות השונות. לכן הם קבעו ש:
 1. היחס בין ההיקף של העיגול לבין הקוטר שלו הוא 3 (ולא π בערך 3.14) שזהו היחס המדויק).
 2. ההפרש בן אלכסון של מרובע לצלע שלו הוא 1.4 (ולא שורש של 2 בערך 1.414) שזהו אורכו המדויק).
 3. שטח עיגול הנמצא בתוך ריבוע הוא $\frac{3}{4}$ משטח הריבוע (ולא $\frac{\pi}{4}$ משטח הריבוע שזהו השטח המדויק).

לחכמי קיסריה היתה שיטה שונה לשיטתם ההפרש בין האלכסון של מרובע לצלע שלו הוא 2 (ולא 1.4 כפי שהיה מקובל) וההפרש בין שטח העיגול לשטח הריבוע הוא 50% (ולא 25% כפי שהיה מקובל לקבוע). הראשונים והאחרונים העלו הצעות שונות כיצד ניתן ליישב את שיטתם של חכמי קיסריה עם המציאות. (הגמרא בעצמה (סוכה ח:) דחתה לחלוטין את שיטה זו כיוון שאינה מתיישבת עם המציאות).

שורש מח' שמואל ור"י
שמואל: גם הבית השני נחשב גם בית שער.
 ר' יוחנן: בית שער הינו מקום שפתוחים אליו לפחות שני בתים לכן הבית השני אינו בית שער.

בתים הנמצאים זה לפנים מזה שונים מחצרות הנמצאות זו לפנים מזו

10 בתים זה לפנים מזה כשהבית החיצון פתוח לחצר שבה ישנם עוד בתים:

שמואל: רק הבית הפנימי צריך לשים עירוב, שאר הבתים נחשבים בית שער ולכן אינם צריכים עירוב.

ר' יוחנן: רק שני הבתים הפנימיים צריכים לשים עירוב, שאר הבתים נחשבים בית שער ולכן אינם צריכים עירוב.

מדוע יש כאן תרתי דסתרי

אם מתייחסים לבית הרחוק (שבו שמנו את העירוב) כבית - גם הבית הקרוב צריך להיות מוגדר בית.

אם מתייחסים לבית הקרוב כבית שער - גם הבית הרחוק (שבו שמנו את העירוב) צריך להיות מוגדר כבית שער.

שתי חצרות שביניהם יש בתים

אם יש שלושה בתים בין החצרות והבתים פתוחים זה לזה: ניתן לשים את העירוב של שתי החצרות בבית האמצעי (שאר הבתים נחשבים בית שער ולכן אינם זקוקים לעירוב).

אם יש שני בתים בין החצרות והבתים פתוחים זה לזה: לא ניתן לשים את העירוב בבית הרחוק, כיוון שזה תרתי דסתרי.

אמנם מצאנו שבדרבנן מקילים בספק גם בתרתי דסתרי. אבל זה רק כשהסתירה לא בולטת. כאן הסתירה בולטת ולא ניתן להקל.

פרק שביעי

משנה

חצרות שביניהם חלון:

חלון הגדול מ4X4 טפחים ונמוך מ10 טפחים: נחשב חיבור חלקי (הן יחליטו האם הן חצר אחת או שתיים).

אם החלון קטן מ4X4 טפחים או גבוה מ10 טפחים: לא נחשב חיבור כלל (הן נחשבות שתי חצרות).

גם חכמים (שסברו שלבוד הוא 33 טפחים) מודים לרשב"ג (שסבר שלבוד הוא 42 טפחים) שפתח הקטן מ4 טפחים אינו פתח.

חלון עגול - צריך להיות בגודל שניתן ל'הכניס' לתוכו ריבוע בגודל 4X4.

חלון שחלקו נמוך מ10 וחלקו גבוה מ10: נחשב חיבור חלקי.

חלון שבתוך הבית: גם אם הוא גבוה מ10 טפחים הוא נחשב חיבור חלקי.

חלון בגג הבית המפריד בין קומה א' לקומה ב': נחשב חלון גם אם אין סולם לידו (אפילו אם אין סולם עראי).